

Кодекс хозяйственных товариществ и обществ

Kodeks spółek handlowych

Tłumaczenie

Denis Kędzierski

Korekta językowa i merytoryczna

Natalia Wasilenko

**Кодекс
хозяйственных
товариществ
и обществ**

**Kodeks spółek
handlowych**

Tłumaczenie

Denis Kędzierski

Korekta językowa i merytoryczna

Natalia Wasilenko

Кодекс ХОЗЯЙСТВЕННЫХ ТОВАРИЩЕСТВ и обществ

Kodeks spółek handlowych

WYDAWNICTWO C.H. BECK
WARSZAWA 2010

Kodeks spółek handlowych

Кодекс хозяйственных товариществ и обществ

Stan prawny: / Действующая редакция по состоянию на: 03.08.2009

Ochrona praw autorskich: tłumaczenia tekstów ustawowych, jak również ich opracowania w ujednoliconej wersji, są chronione krajowym i międzynarodowym prawem autorskim. Ochrona ta dotyczy również pochodzących od Wydawnictwa tytułów artykułów, a także przypisów oraz opracowania redakcyjnego.

Защита авторских прав: переводы текстов законов, а также их обработка в действующую редакцию содержащую последние изменения, защищаются польским и международным авторским правом. Эта защита распространяется также на добавленные Издательством заголовки статей, а также примечания и редакционную обработку.

Redaktor prowadzący: Anna Wieczorek

Redakcja: Valeria Bekish

Korekta: Tatiana Kozhukhova

Projekt okładki: Maryna Wiśniewska

© Wydawnictwo C.H. Beck 2010

Wydawnictwo C.H. Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: DMQuadro

Druk i oprawa: Elpil, Siedlce

ISBN: 978-83-255-0821-0

Spis treści / Содержание

Wstęp	VI
Введение	VII
Kodeks spółek handlowych z dnia 15 września 2000 r.	2
Кодекс хозяйственных товариществ и обществ от 15 сентября 2000 г.	3

Wstęp

Tłumaczenie Kodeksu Spółek Handlowych (KSH) jest pierwszym z serii tłumaczeń polskich ustaw na język rosyjski. Publikacja ta przeznaczona jest dla polskich prawników i przedsiębiorców, współpracujących z kontrahentami z terenów byłego Związku Radzieckiego, przedsiębiorców rosyjskojęzycznych, którzy chcieliby się dowiedzieć na jakich zasadach działają spółki handlowe w Polsce, oraz tłumaczy.

Tłumacz starał się wykorzystać w przekładzie specjalistyczne terminy prawne, stosowane w rosyjskich ustawach dotyczących spółek handlowych. W związku z tym nazwę ustawy „Kodeks spółek handlowych” przetłumaczono jako *Кодекс хозяйственных товариществ и обществ*, a nie jako *Кодекс торговых обществ*. Wyjaśnienia wymaga również tłumaczenie terminu „odpowiednie stosowanie prawa” lub identyczny temu związek wyrazowy „przepisy prawa stosuje się odpowiednio”, które w tej publikacji przetłumaczono jako *в части, не противоречащей*. Dosłowny przekład tej frazy z wykorzystaniem terminu: *соответственно* nie jest trafny, gdyż wyraz *соответственно* w prawie rosyjskim oznacza odesłanie do konkretnej normy prawnej i nie oddaje istoty polskiej instytucji prawnej „odpowiedniego stosowania prawa”. W tekście rosyjskim termin „Dziennik Ustaw” przetłumaczono jako *Собрание законодательства Республики Польша* (w skrócie: *Собр.закон.ПП*), ponieważ dziennik ten jest odpowiednikiem urzędowego publikatora rosyjskich aktów normatywnych – *Собрание законодательства Российской Федерации*.

Pozostałe kwestie odnośnie do wykorzystanej podczas tłumaczenia terminologii rosyjskiej zostały wyjaśnione w formie uwag i komentarzy umieszczonych w przypisach dolnych wraz z zaznaczeniem ich autorstwa.

Denis Kędzierski

Warszawa, lipiec 2010

Введение

Перевод Кодекса хозяйственных товариществ и обществ (КХТиО) первый из серии переводов польских законов на русский язык. Эта публикация рекомендуется для пользования польскими юристами и предпринимателями, сотрудничающими с партнерами из государств, входивших в состав бывшего Советского Союза, предназначена также для русскоязычных предпринимателей, которые хотели бы узнать согласно каким правилам действуют хозяйственные товарищества и общества в Польше, а также для переводчиков русского языка.

Переводчик данного Кодекса использовал при переводе специальную юридическую терминологию, применяемую в российском законодательстве о хозяйственных товариществах и обществах. В связи с этим название закона *Kodeks spółek handlowych* переведено как „Кодекс хозяйственных товариществ и обществ”, а не как дословный перевод „Кодекс торговых обществ”. Выяснения требует также перевод словосочетания *odpowiednie stosowanie prawa* или идентичного ему словосочетания *przepisy prawa stosuje się odpowiednio*, которое в этой публикации переводится как „в части, не противоречащей”. Дословный перевод этого словосочетания с использованием термина „соответственно” неудачен, так как слово „соответственно” в российском праве предполагает ссылку на конкретную юридическую норму и не передает сути польской юридической нормы *odpowiednie stosowanie prawa*. Также, в русском тексте *Dziennik Ustaw* переведен как „Собрание законодательства Республики Польша” (в сокращении „Собр.закон.РП”), поскольку это издание является аналогом официального публикатора российских нормативных актов – „Собрание законодательства Российской Федерации”.

Остальные вопросы в отношении используемой во время перевода российской терминологии были выяснены в форме замечаний и комментариев помещенных в примечаниях в конце страницы с указанием их авторства.

Денис Кендзерский

Варшава, июль 2010

Kodeks spółek handlowych

z dnia 15 września 2000 r.
(Dz.U. Nr 94, poz. 1037)

Кодекс хозяйственных товариществ и обществ

от 15 сентября 2000 г.
(Собрание законодательства
Республики Польша: 2000 г., № 94, поз. 1037)

Kodeks spółek handlowych

z dnia 15 września 2000 r. (Dz.U. Nr 94, poz. 1037)

(zm.: Dz.U. 2001 Nr 102, poz. 1117; Dz.U. 2003 Nr 49, poz. 408, Nr 229, poz. 2276; Dz.U. 2005 Nr 132, poz. 1108, Nr 184, poz. 1539, Nr 183, poz. 1538; Dz.U. 2006 Nr 133, poz. 935, Nr 208, poz. 1540; Dz.U. 2008 Nr 86, poz. 524, Nr 118, poz. 747, Nr 217, poz. 1381, Nr 231, poz. 1547; Dz.U. 2009 Nr 13, poz. 69, Nr 42, poz. 341, Nr 104, poz. 860)

Spis treści

Tytuł I. Przepisy ogólne	1-21
Dział I. Przepisy wspólne	1-7
Dział II. Spółki osobowe	8-10 ¹
Dział III. Spółki kapitałowe	11-21
Tytuł II. Spółki osobowe	22-150
Dział I. Spółka jawna	22-85
Rozdział 1. Przepisy ogólne	22-27
Rozdział 2. Stosunek do osób trzecich.	28-36
Rozdział 3. Stosunki wewnętrzne spółki	37-57
Rozdział 4. Rozwiązanie spółki i wystąpienie wspólnika	58-66
Rozdział 5. Likwidacja	67-85
Dział II. Spółka partnerska	86-101
Rozdział 1. Przepisy ogólne	86-94
Rozdział 2. Stosunek do osób trzecich. Zarząd spółki	95-97
Rozdział 3. Rozwiązanie spółki	98-101
Dział III. Spółka komandytowa	102-124
Rozdział 1. Przepisy ogólne	102-110
Rozdział 2. Stosunek do osób trzecich.	111-119
Rozdział 3. Stosunki wewnętrzne spółki	120-124
Dział IV. Spółka komandytowo-akcyjna	125-150
Rozdział 1. Przepisy ogólne	125-128
Rozdział 2. Powstanie spółki	129-134

Кодекс хозяйственных товариществ и обществ

от 15 сентября 2000 г. (Собр. Закон. РП 2000 г., № 94, поз. 1037)

(изм.: Собр. Закон. РП 2001 № 102, поз. 1117; Собр. Закон. РП 2003 № 49, поз. 408, № 229, поз. 2276; Собр. Закон. РП 2005 № 132, поз. 1108, № 184, поз. 1539, № 183, поз. 1538; Собр. Закон. РП 2006 № 133, поз. 935, № 208, поз. 1540; Собр. Закон. РП 2008 № 86, поз. 524, № 118, поз. 747, № 217, поз. 1381, № 231, поз. 1547; Собр. Закон. РП 2009 № 13, поз. 69, № 42, поз. 341, № 104, поз. 860)

Содержание

Раздел I. Основные положения	1–21
Подраздел I. Общие положения	1–7
Подраздел II. Хозяйственные товарищества	8–10 ¹
Подраздел III. Хозяйственные общества	11–21
Раздел II. Хозяйственные товарищества	22–150
Подраздел I. Полное товарищество	22–85
Глава 1. Основные положения	22–27
Глава 2. Отношения с третьими лицами	28–36
Глава 3. Отношения внутри товарищества	37–57
Глава 4. Ликвидация товарищества и выбытие участника	58–66
Глава 5. Ликвидация	67–85
Подраздел II. Партнёрское товарищество	86–101
Глава 1. Основные положения	86–94
Глава 2. Отношения с третьими лицами. Правление товарищества	95–97
Глава 3. Ликвидация товарищества	98–101
Подраздел III. Товарищество на вере (Коммандитное товарищество)	102–124
Глава 1. Основные положения	102–110
Глава 2. Отношения с третьими лицами	111–119
Глава 3. Отношения внутри товарищества	120–124
Подраздел IV. Коммандитно-акционерное товари- щество (акционерная коммандита)	125–150
Глава 1. Основные положения	125–128
Глава 2. Образование товарищества	129–134

Rozdział 3. Stosunek do osób trzecich	135–139
Rozdział 4. Stosunki wewnętrzne spółki	140–147
Rozdział 5. Rozwiązanie i likwidacja spółki. Wystąpienie wspólnika	148–150
Tytuł III. Spółki kapitałowe	151–490
Dział I. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	151–300
Rozdział 1. Powstanie spółki	151–173
Rozdział 2. Prawa i obowiązki wspólników	174–200
Rozdział 3. Organy spółki	201–254
Oddział 1. Zarząd	201–211
Oddział 2. Nadzór	212–226
Oddział 3. Zgromadzenie wspólników	227–254
Rozdział 4. Zmiana umowy spółki	255–265
Rozdział 5. Wyłączenie wspólnika	266–269
Rozdział 6. Rozwiązanie i likwidacja spółki	270–290
Rozdział 7. Odpowiedzialność cywilnoprawna	291–300
Dział II. Spółka akcyjna	301–490
Rozdział 1. Powstanie spółki	301–327
Rozdział 2. Prawa i obowiązki akcjonariuszy	328–367
Rozdział 3. Organy spółki	368–429
Oddział 1. Zarząd	368–380
Oddział 2. Nadzór	381–392
Oddział 3. Walne zgromadzenie	393–429
Rozdział 4. Zmiana statutu i zwykłe podwyższenie kapitału zakładowego	430–443
Oddział 1. Przepisy ogólne	430–433
Oddział 2. Subskrypcja akcji	434–441
Oddział 3. Podwyższenie kapitału zakładowego ze środków spółki	442–443
Rozdział 5. Kapitał docelowy. Warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego	444–454
Rozdział 6. Obniżenie kapitału zakładowego	455–458
Rozdział 7. Rozwiązanie i likwidacja spółki	459–478
Rozdział 8. Odpowiedzialność cywilnoprawna	479–490
Tytuł IV. Łączenie, podział i przekształcanie spółek	491–584
Dział I. Łączenie się spółek	491–527

Глава 3. Отношения с третьими лицами	135–139
Глава 4. Отношения внутри товарищества	140–147
Глава 5. Прекращение деятельности и ликвидация товарищества. Выбытие участника	148–150
Раздел III. Хозяйственные общества	151–490
Подраздел I. Общество с ограниченной ответственностью	151–300
Глава 1. Учреждение общества	151–173
Глава 2. Права и обязанности участников	174–200
Глава 3. Органы общества	201–254
Подглава 1. Правление	201–211
Подглава 2. Надзор	212–226
Подглава 3. Общее собрание участников	227–254
Глава 4. Изменение учредительного договора общества	255–265
Глава 5. Исключение участника	266–269
Глава 6. Прекращение существования общества и ликвидация общества	270–290
Глава 7. Гражданско-правовая ответственность	291–300
Подраздел II. Акционерное общество	301–490
Глава 1. Учреждение общества	301–327
Глава 2. Права и обязанности акционеров	328–367
Глава 3. Органы общества	368–429
Подглава 1. Правление	368–380
Подглава 2. Надзор	381–392
Подглава 3. Общее собрание	393–429
Глава 4. Изменение устава и обычное увеличение уставного капитала	430–443
Подглава 1. Основные положения	430–433
Подглава 2. Подписка на акции	434–441
Подглава 3. Увеличение уставного капитала за счёт средств общества	442–443
Глава 5. Целевой капитал. Условное увеличение уставного капитала	444–454
Глава 6. Уменьшение уставного капитала	455–458
Глава 7. Прекращение деятельности и ликвидация общества	459–478
Глава 8. Гражданско-правовая ответственность	479–490
Раздел IV. Слияние (присоединение), разделение (выделение и иные формы разделения) и преобразование обществ	491–584
Подраздел I. Слияние (присоединение) обществ	491–527

Rozdział 1. Przepisy ogólne	491–497
Rozdział 2. Łączenie się spółek kapitałowych	498–516
Rozdział 2 ¹ . Transgraniczne łączenie się spółek kapitałowych i spółki komandytowo-akcyjnej.	516 ¹ –516 ¹⁹
Oddział 1. Transgraniczne łączenie się spółek kapitałowych.	516 ¹ –516 ¹⁸
Oddział 2. Transgraniczne łączenie się spółki komandytowo-akcyjnej	516 ¹⁹
Rozdział 3. Łączenie się z udziałem spółek osobowych.	517–527
Dział II. Podział spółek	528–550
Dział III. Przekształcenia spółek	551–584
Rozdział 1. Przepisy ogólne	551–570
Rozdział 2. Przekształcenie spółki osobowej w spółkę kapitałową	571–574
Rozdział 3. Przekształcenie spółki kapitałowej w spółkę osobową	575–576
Rozdział 4. Przekształcenie spółki kapitałowej w inną spółkę kapitałową	577–580
Rozdział 5. Przekształcenie spółki osobowej w inną spółkę osobową	581–564
Tytuł V. Przepisy karne	585–595
Tytuł VI. Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i przepisy końcowe	596–633
Dział I. Zmiany w przepisach obowiązujących.	596–609
Dział II. Przepisy przejściowe.	610–630
Dział III. Przepisy końcowe	631–633

Глава 1. Основные положения	491–497
Глава 2. Слияние (присоединение) хозяйственных обществ	498–516
Глава 2 ¹ . Трансграничное слияние хозяйственных обществ и коммандитно-акционерного товарищества	516 ¹ –516 ¹⁹
Подглава 1. Трансграничное слияние (присоединение) хозяйственных обществ	516 ¹ –516 ¹⁸
Подглава 2. Трансграничное слияние (присоединение) коммандитно- акционерного товарищества. ...	516 ¹⁹
Глава 3. Слияние (присоединение) с участием хозяйственных товариществ	517–527
Подраздел II. Разделение (выделение и иные формы разделения) обществ	528–550
Подраздел III. Преобразование обществ	551–584
Глава 1. Основные положения	551–570
Глава 2. Преобразование хозяйственного товарищества в хозяйственное общество	571–574
Глава 3. Преобразование хозяйственного общества в хозяйственное товарищество	575–576
Глава 4. Преобразование хозяйственного общества в другое хозяйственное общество.	577–580
Глава 5. Преобразование хозяйственного товарищества в другое хозяйственное товарищество	581–564
Раздел V. Уголовно-правовая ответственность	585–595
Раздел VI. Изменения в действующих положениях, переходные положения и заключительные положения.	596–633
Подраздел I. Изменения в действующих положениях	596–609
Подраздел II. Переходные положения	610–630
Подраздел III. Заключительные положения	631–633

Tytuł I. Przepisy ogólne

Dział I. Przepisy wspólne

Art. 1

Zakres regulacji; rodzaje spółek

§ 1. Ustawa reguluje tworzenie, organizację, funkcjonowanie, rozwiązywanie, łączenie, podział i przekształcanie spółek handlowych.

§ 2. Spółkami handlowymi są: spółka jawna, spółka partnerska, spółka komandytowa, spółka komandytowo-akcyjna, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i spółka akcyjna.

Art. 2

Odesłanie do Kodeksu cywilnego

W sprawach określonych w art. 1 § 1 nieuregulowanych w ustawie stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego. Jeżeli wymaga tego właściwość (natura) stosunku prawnego spółki handlowej, przepisy Kodeksu cywilnego stosuje się odpowiednio.

Art. 3

Umowa spółki handlowej

Przez umowę spółki handlowej wspólnicy albo akcjonariusze zobowiązują się dążyć do osiągnięcia wspólnego celu przez wniesienie wkładów oraz, jeżeli umowa albo statut spółki tak stanowi, przez współdziałanie w inny określony sposób.

Раздел I. Основные положения

Подраздел I. Общие положения

Сфера регулирования; виды товариществ и обществ

Ст. 1

§ 1. Настоящий Кодекс регулирует создание, организацию, функционирование, ликвидацию, слияние (присоединение)¹, разделение и преобразование хозяйственных товариществ и обществ.

§ 2. Хозяйственными товариществами и обществами являются: полное товарищество, партнёрское товарищество, коммандитное товарищество (товарищество на вере), коммандитно-акционерное товарищество, общество с ограниченной ответственностью и акционерное общество.

Отсылка к Гражданскому кодексу

Ст. 2

К рассматриваемым в § 1 ст. 1 отношениям в части, не урегулированной настоящим Кодексом, применяются положения Гражданского кодекса. Если характер правового отношения, участником которого является хозяйственное товарищество (общество), требует этого, положения Гражданского кодекса применяются в части, не противоречащей настоящему Кодексу².

Учредительный договор хозяйственного товарищества (общества)

Ст. 3

Заключение участниками либо акционерами хозяйственного товарищества (общества) учредительного договора выражает их обязательство стремиться к достижению общей цели посредством внесения вкладов, а также, если это предусмотрено учредительным договором либо уставом товарищества (общества), посредством взаимодействия другим указанным ими способом.

¹ По мнению Н. Василенко: в отличие от ст. 57 ГК РФ, предусматривающей возможность реорганизации юридического лица в форме слияния, присоединения, разделения, выделения, преобразования, настоящий Кодекс предусматривает возможность слияния в форме присоединения одного общества к другому или в форме создания нового общества, т.е. присоединение является формой слияния.

² По мнению Н. Василенко: Законодатель использует в этой и некоторых последующих статьях понятие „соответственное применение” положения закона, что можно рассматривать как предусмотренную законом разновидность аналогии закона, а точнее – разновидность субсидиарного применения положений закона, с конкретной национальной особенностью, основанной на легитимной допустимости толкования при таком применении; „применяется соответственно” чаще всего на практике означает толковательное применение положения, к которому произведена отсылка, т.е. его применение с модификацией, учитывающей конкретную ситуацию.

Art. 4**Słowniczek**

§ 1. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) spółka osobowa – spółkę jawną, spółkę partnerską, spółkę komandytową i spółkę komandytowo-akcyjną,
- 2) spółka kapitałowa – spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością i spółkę akcyjną,
- 3) spółka jednoosobowa – spółkę kapitałową, której wszystkie udziały albo akcje należą do jednego wspólnika albo akcjonariusza,
- 4) spółka dominująca – spółkę handlową w przypadku, gdy:
 - a) dysponuje bezpośrednio lub pośrednio większością głosów na zgromadzeniu wspólników albo na walnym zgromadzeniu, także jako zastawnik albo użytkownik, bądź w zarządzie innej spółki kapitałowej (spółki zależnej), także na podstawie porozumień z innymi osobami, lub
 - b) jest uprawniona do powoływania lub odwoływania większości członków zarządu innej spółki kapitałowej (spółki zależnej) albo spółdzielni (spółdzielni zależnej), także na podstawie porozumień z innymi osobami, lub
 - c) jest uprawniona do powoływania lub odwoływania większości członków rady nadzorczej innej spółki kapitałowej (spółki zależnej) albo spółdzielni (spółdzielni zależnej), także na podstawie porozumień z innymi osobami, lub
 - d) członkowie jej zarządu stanowią więcej niż połowę członków zarządu innej spółki kapitałowej (spółki zależnej) albo spółdzielni (spółdzielni zależnej), lub
 - e) dysponuje bezpośrednio lub pośrednio większością głosów w spółce osobowej zależnej albo na walnym zgromadzeniu spółdzielni zależnej, także na podstawie porozumień z innymi osobami, lub
 - f) wywiera decydujący wpływ na działalność spółki kapitałowej zależnej albo spółdzielni zależnej, w szczególności na podstawie umów określonych w art. 7,

Словарь понятий

§ 1. Понятия, используемые в настоящем Кодексе, имеют следующие значения:

- 1) хозяйственное товарищество – полное товарищество, партнёрское товарищество, командитное товарищество (товарищество на вере) и командитно-акционерное товарищество,
- 2) хозяйственное общество – общество с ограниченной ответственностью и акционерное общество,
- 3) общество с единственным участником – хозяйственное общество, в котором все доли либо акции принадлежат одному участнику либо акционеру,
- 4) преобладающее общество³ – хозяйственное товарищество (общество) в случае, когда оно:
 - a) прямо или косвенно располагает большинством голосов на общем собрании участников либо акционеров, также в качестве залогодержателя либо личного пользования (узуфруктария)⁴, или в правлении другого хозяйственного общества (зависимого общества), также на основании соглашений с другими лицами, или
 - b) имеет право назначения или отзыва большинства членов правления другого хозяйственного общества (зависимого общества) либо кооператива (зависимого кооператива), также на основании соглашений с другими лицами, или
 - c) имеет право назначения или отзыва большинства членов наблюдательного совета другого хозяйственного общества (зависимого общества) либо кооператива (зависимого кооператива), также на основании соглашений с другими лицами, или
 - d) члены его правления составляют более чем половину членов правления другого хозяйственного общества (зависимого общества) либо кооператива (зависимого кооператива), или
 - e) прямо или косвенно располагает большинством голосов в зависимом товариществе или на общем собрании зависимого кооператива, также на основании соглашений с другими лицами, или
 - f) оказывает решающее влияние на деятельность зависимого хозяйственного общества либо зависимого кооператива, в частности, на основании договоров, предусмотренных ст. 7,

³ Данное положение касается признаков аффилированности (Н. Василенко).

⁴ Действующему российскому законодательству неизвестно понятие римского права „узуфрукт“, и оно не содержит его определения. Право личного пользования (лат. *ususfructus*, узуфрукт) – ограниченное вещное право личного характера, в силу которого лицо владеет и пользуется вещью в соответствии с ее назначением (в данном случае – долями либо акциями), с извлечением доходов, с сохранением целостности и назначения вещи (Н. Василенко).